

Ståläret 2017 – en kort översikt

En sammanställning från Jernkontoret, 2018-01-26

Handelspolitik och stålmarknad

Under 2017 tog den globala efterfrågan på stål fart igen efter några år med en slätstruken tillväxt där utvecklingen gått i sidled. Den globala stålkonsumtionen ökade till 1 622 miljoner ton vilket motsvarar en ökning på nästan 3 procent, enligt World Steel Associations (WSA) beräkningar.¹ Tillväxten har nu kommit tillbaka på bred front och omfattar i stort sett alla regioner runt om i världen. Det kan noteras att i USA ökade stålkonsumtionen med så mycket som 5 procent efter två år med fallande konsumtion. I EU låg ökningen på drygt 2 procent och landade på 162 miljoner ton vilket motsvarar nivåerna i början av 2000-talet. Även i världens största stålland Kina ökade stålkonsumtionen rejält och landade enligt WSA på 766 miljoner ton. I övriga Asien var ökningen 3 procent.

Den positiva trenden har naturligtvis lett till ökad stålproduktion runt om i världen. Enligt preliminära uppgifter från World Steel Association landade råstålsproduktionen² globalt på knappt 1,7 miljarder ton, vilket motsvarar en produktionsökning med 5 procent jämfört med 2016. I både Kina och Indien ökade produktionen med omkring 6 procent, i USA med 4 procent och i Brasilien med hela 10 procent jämfört med 2016. Även i EU ökade stålproduktionen under året och landade på 169 miljoner ton, vilket motsvarar en ökning med 4 procent. Det kan nämnas att inom unionen minskade dock produktionen med 2 procent i Storbritannien och med hela 14 procent i Tjeckien.

När det gäller Sverige och den svenska marknaden så ökade stålkonsumtionen med 7 procent under året, vilket är en betydligt högre ökningstakt än inom EU i allmänhet. Stålkonsumtionen i Sverige har nu passerat 4 miljoner ton och börjar återkomma till nivån åren före krisen 2008. Den starka marknadstillväxten i Sverige har under året drivits av samtliga stålkonsumerande industrisektorer och inte bara av fordons- respektive byggindustrin, som varit tillväxtmotorn tidigare år.

Den svenska produktionen av råstål² fortsatte också att öka under året och landade på 4,7 miljoner ton och värdet av exporterade stålprodukter ligger efter 10 månader 2017 på 41 miljarder kronor, vilket motsvarar en ökning med 20 procent jämfört med samma period 2016.

Kinas eventuella status som en marknadsekonomi

Året har präglats av en ovanligt hög aktivitet på det handelspolitiska området och frågorna som hanterats under året har varit allt från enskilda antidumpningsärenden till moderniseringen av EU:s handelspolitiska skyddsinstrument och förhandlingar om nya frihandelsavtal. En fråga som dock har stuckit ut och varit särskilt viktig är den om Kinas eventuella status som en marknadsekonomi i antidumpningssammanhang. För att hantera denna fråga inom EU föreslog EU-kommissionen ett antal ändringar i EU:s antidumpningsförordning redan i

november 2016. Dessa ändringar skulle enligt kommissionens förmenande säkerställa att EU:s lagstiftning skulle bli förenlig med regelverken inom världshandelsorganisationen WTO. Det kan noteras i sammanhanget att inga andra av EU:s betydande handelspartners har vidtagit motsvarande åtgärder för att hantera frågan.

Kommissionens förslag bearbetades under året inom EU och landade så småningom i en kompromiss mellan ministerrådet och parlamentet. Kompromissen innebär ett nytt system med en neutral behandling av alla länder som är medlemmar i WTO där man inte delar upp länderna i marknads- respektive icke marknadsekonomier. Däremot finns det fortsatt möjlighet att hantera situationer då prisbildningen i ett land inte sker på marknadsmässiga grunder och när det föreligger så kallade "betydande snedvridningar".

I praktiken innebär detta att subventionerad export från till exempel Kina och andra icke marknadsekonomier fortsatt kommer att kunna neutraliseras så att vi får konkurrens på lika villkor även i framtiden. Det är emellertid upp till kommissionen att fastställa i vilka fall nämnda snedvridningar föreligger, vilket innebär att väldigt mycket makt koncentreras till kommissionen som på egen hand tar beslut i dessa frågor. Det kan därför bli svårt att förutse hur kommissionens beslut kommer att landa.

¹ Short Range Outlook, oktober 2017

² Ett förstadium till färdiga stålprodukter

Källor

Ståltillförsel i världen och EU: World Steel Association, Short range outlook (oktober 2017). Råstålsproduktion i världen: World Steel Association (preliminära uppgifter 2018-01-23). Råstålsproduktion och ståltillförsel i Sverige: Jernkontoret. Utrikeshandel i Sverige: SCB.

Svensk stålindustri, några nyckeltal

(2018-01-16)

	2013	2014	2015	2016	2017	Procentuell förändring 2017/2016
Råjärnsproduktion, kton	2 896	3 078	2 865	3 079	3 111	1,0
Råstålsproduktion, kton	4 392	4 534	4 368	4 617	4 713	2,1
Handelsfärdigt stål exkl göt och ämnen, kton						
Stålverkens leveranser	3 367	3 502	3 530	4 009	4 119	2,7
Export*	2 891	2 996	3 006	3 415	3 640**	6,5
Import*	3 114	2 882	2 850	3 280	3 660**	11,5
Bruttotillförsel till svenska marknaden (leveranser – export + import)	3 590	3 388	3 374	3 874	4 139**	6,8
Handelsfärdigt stål inkl göt och ämnen, Gkr						
Export*	37,2	40,1	41,1	40,7	49,0**	20,0
Import*	27,4	28,0	27,7	29,5	37,0**	26,0
Antal anställda	15 800	16 000	15 500			

* Inklusive reexport och reimport. Källa: SCB

** Baserad på 10 mån. utrikeshandelsstatistik.

Råstålsproduktion i olika länder, kton

	2000	2010	2017	Procentuell förändring 2017/2016
EUROPA	210 402	206 561	211 025	5,7
EU-28	193 458	172 911	168 682	4,1
EU-15	163 358	147 663	142 048	3,5
TYSKLAND	46 376	43 830	43 560	3,5
ITALIEN	26 759	25 750	24 041	2,9
FRANKRIKE	20 954	15 414	15 506	7,6
SPANIEN	15 874	16 343	14 461	6,2
POLEN	10 498	7 993	10 330	14,8
ÖSTERRIKE	5 707	7 206	8 134	9,4
BELGIEN	11 636	7 973	7 700	0,2
STORBRITANNIEN	15 155	9 709	7 508	-1,7
NEDERLÄNDERNA	5 666	6 651	6 781	-2,0
SLOVAKIEN	3 733	4 583	4 980	3,6
SVERIGE	5 230	4 846	4 713	2,1
TJECKIEN	6 216	5 180	4 553	-14,2
FINLAND	4 672	4 029	4 003	-2,4
RUMÄNIEN	4 096	3 721	3 570	9,0
LUXEMBURG	2 571	2 548	2 240	2,9
ÖVRIGA EUROPA	16 943	33 650	42 343	12,5
TURKIET	14 325	29 143	37 524	13,1
NORGE	679	530	610	-1,6
C.I.S.	98 489	108 200	102 140	0,0
RYSSLAND	59 136	66 942	71 340	1,3
UKRAINA	31 767	33 432	22 660	-6,4
USA	101 803	80 495	81 640	4,0
BRASILIEN	27 865	32 948	34 365	9,9
JAPAN	106 444	109 599	104 661	-0,1
SYDKOREA	43 107	58 914	71 081	3,7
KINA	127 236	638 743	831 730	5,7
INDIEN	26 924	68 976	101 371	6,2
ÖVRIGA VÄRLDEN	105 400	128 300	153 210	10,4
VÄRLDSPRODUKTION	847 650	1 432 760	1 691 220	5,3

Källa: World Steel Association (preliminära uppgifter 2018-01-23)

Investeringar och strukturutveckling

SSAB

Fusionen mellan SSAB och Ruukki är nu slutförd med flera milstolpar nådda tidigare än planerat. SSAB:s mål är att vara det mest lönsamma stålbolaget i världen och efter fusionen kommer fokus nu att ligga på tillväxt och ytterligare förbättringar inom koncernen. De finansiella målen uppdaterades och nya tillväxtmål fram till 2020 lanserades, bland annat ska affärsområdet SSAB Special Steels öka leveranserna av höghållfasta stål med 35 procent till 1,35 miljoner ton per år.

SSAB strävar efter att vara det säkraste stålföretaget i världen med en nollvision för olyckor, arbetsskador och sjukdomar. Under 2017 har SSAB lanserat Säkerhetsåtagandet, ett löfte om att alltid sätta säkerheten främst. Säkerhetsåtagandet består av nio säkerhetsregler och fungerar dessutom som grundunderlag för lokala säkerhetsutbildningar och initiativ.

SSAB i Oxelösund har infört ett nytt inregistreringssystem för hållbara transporter. Ett system som innebär att förarna själva registrera sig för en lastning på SSAB:s område. Förarna får samtidigt information om vilka trafik- och säkerhetsregler som gäller på lastningsområdet.

Hållbarhet

SSAB meddelade att man ökar företagets ambitioner för hållbarhet ytterligare och sätter upp nya långsiktiga mål. Målet är att SSAB ska vara helt fossilfria år 2045 och år 2025 är målet att uppnå 10 miljoner ton i årlig koldioxidbesparing för kunderna.

Ett av SSAB:s nya mål är att stegvis gå mot en fossilfri stålproduktion genom HYBRIT-projektet och att dessutom eliminera andra fossila utsläpp, vilket gör det möjligt för alla SSAB:s verksamheter att bli fossilfria före 2045. Det nya målet relaterat till SSABs hållbara erbjudande innebär att kunderna, genom att använda SSABs höghållfasta stål, kan uppnå årliga koldioxidbesparingar på 10 miljoner ton under slutproduktens användningsfas – denna mängd är lika med SSABs egna direkta koldioxidutsläpp. Besparingarna uppnås genom två program: 7,8 miljoner ton i besparingar genom SSAB EcoUpgraded och 2,2 miljoner ton genom Automotive Premium Upgrade.

SSAB har dessutom gått med i regeringens initiativ Fossilfritt Sverige och företagets nya hållbarhetsmål ökar möjligheterna för att Sverige ska bli ett av världens första fossilfria välfärdsländer.

SSAB:s, LKAB:s och Vattenfalls initiativ för en koldioxidfri stålindustri, HYBRIT, får ytterligare stöd av Energimyndigheten. Energimyndigheten har under 2017 meddelat att de finansierar ett 4-årigt forskningsprojekt inom HYBRIT om sammanlagt 99 miljoner kronor. Som en led i utvecklingen har ett Joint Venture-bolag bildats och en vd har rekryterats för att fortsätta att driva utvecklingen av HYBRIT.

Produktlanseringar och nya medlemmar i partnerprogram

Under våren lanserade SSAB Hardox 500 Tuf, den nya generationens Hardox slitplåt. Hardox 500 Tuf ger exceptionell styrka, hårdhet och seghet och kombinerar de bästa egenskaperna hos Hardox 450 och Hardox 500. Hardox 500 Tuf är seg nog att fungera som konstruktionsmaterial i tunga dumprar, containrar och skopor.

SSAB har under året också lanserat flera andra nya och förbättrade produkter som Docol PHS 2000, ett nytt presshärdningsstål för säkerhetskomponenter i fordon, som har tagits fram i samarbete med en framträdande tillverkare av fordonskomponenter. Docol PHS 2000

är ett nytt presshärdningsstål med högre draghållfasthet än någon annan produkt i SSAB:s stora utbud av presshärdningsstål.

SSAB:s partnerprogram "Hardox In My Body" och "My Inner Strenx" har fortsatt att växa med många nya medlemmar över hela världen.

LNG

SSAB ska börja använda flytande naturgas (LNG) på stålverket i Brahestad i Finland, där det kommer att ersätta gasolen (LPG) i valsverkets ämnesugn och användas som reservbränsle i pannan på Raahe Voima Oy:s kraftverk. Byggnadsarbetet med LNG-lagringsanläggningen pågår, och den kommer att tas i bruk 2018.

Förutom projektet i Brahestad i Finland pågår det ett utredningsarbete på SSAB i Oxelösund där man undersöker möjligheterna att ställa om till skrotbaserad metallurgi. Oxelösunds hamn driver samtidigt ett arbete om en ny LNG-terminal som ska kunna försörja SSAB med naturgas eller biogas.

Sandvik

Under 2017 utvecklades vissa av produktområdena inom Sandvik Materials Technology positivt, medan andra delar av affären påverkade lönsamheten negativt.

Under 2017 utvecklades flera av Sandvik Materials Technologys marknadssegment i positiv riktning. Fortsatt låga oljepriser och hård konkurrens från Kina innebar dock en stor osäkerhet och utmaning för standardprodukterna inom produktområdet Tube. För att parera den neråtgående lönsamhetstrenden, lanserades ett stort antal åtgärder i ett kostnadsbesparingsprogram, däribland ett varsel på 210 tjänstemän i Sandviken i augusti 2017.

Internt fortsatte företaget att driva den koncerngemensamma decentraliseringsstrategin, med avsikt att flytta ansvar och mandat närmare affären och kunden. I maj ledde denna strategi till en ny organisationsstruktur där affärsområdet delades upp i fyra produktområden: Tube, Strip, Kanthal och Powder.

I oktober 2017 skrev Sandvik och ESAB under ett försäljningsavtal avseende Sandviks svetsaffär i Sandviken, Sverige, Scranton, USA och den globala säljorganisationen. Avtalet är den första milstolpen i den avyttringsplan för svets och rostfri tråd som kommunicerades i maj 2017. Processen för rostfri tråd planeras bli klar under andra kvartalet 2018.

I slutet på 2017 tillträdde Göran Björkman som ny vd för Sandvik Materials Technology. Göran Björkman, 51 år, har arbetat i Sandvik-koncernen sedan 1990 varav nästan 20 år inom Sandvik Materials Technology. Han kommer närmast från en roll som Vice President Production vid Sandvik Coromant och tillika Vice President Production Strategy för affärsområdet Sandvik Machining Solutions. Med en ny ledning på plats riktas fokus fortsättningsvis mot kostnadseffektivitet och operational excellence samt förbättringar av produktmixen.

Flera strategiska investeringar togs i drift under 2017 i Sandviken, bland annat Sandviks nya huvudstälverk vilket förser samtliga Sandvik-bolag i Sandviken med elektricitet. Det innebär att det gamla huvudstälverket från 1947 nu har ersatts med ett nytt hypermodernt vilket innebär helt nya möjligheter att analysera och kontrollera elförbrukningen. Även arbetet med den nya betningsanläggningen i Sandviken utvecklades enligt plan och kommer att tas i bruk under första halvåret 2018.

Investeringar i det nya produktområdet Powder intensifierades under 2017. Med gasatomiserade metallpulver som används för bland annat 3D-printing satsar Sandvik på nya teknologier där tillväxtpotentialen är stor.

Nya landvinningar gjordes även med en rad olika innovationer. En nybildad enhet inom Sandvik Materials Technology omdefinierar kundvärde med hjälp av intelligenta rör. Att sätta sensorer på industriell utrustning är inget nytt, men de hårt utsatta ytorna i processrör utgör en stor utmaning. Med hjälp av systemet för intelligenta rör, Sentusys™, kan kunderna övervaka status och prestanda hos rören med hjälp av en molnbaserad plattform. Den stora mängden data kommer att möjliggöra självlärande, autonoma system som kan initiera underhåll när rören har nått slutet av sin livslängd.

Med en unik kombination av hög oxidationsbeständighet och formstabilitet bidrar Kanthal® till ökad produktivitet och energibesparingar genom sitt pulvermetallurgiskt tillverkade material. Materialet minskar även underhållsbehovet hos kunder med krävande tillverkningsprocesser i höga temperaturer. Pulvertekniken gör det möjligt att i metallen få in miljarder små partiklar som dramatiskt höjer hållfastheten vid höga temperaturer. Nu används materialen i bland annat värmesystem för industriugnar och andra krävande tillämpningar.

Sandvik Materials Technology lanserade också under 2017 en portal för öppen innovation där alla är välkomna att bidra till att lösa problem. Innovation är en del av Sandviks själ och ett av företagets kärnvärden. Den bärande tanken bakom öppen innovation är att dra nytta av kunskaper utifrån genom att involvera exempelvis uppfinnare, forskare, företag och potentiella partners i sin egen utvecklingsprocess.

Outokumpu

Outokumpus vision är att genom kundfokus och effektivitet vara den bästa värdeskaparen inom rostfritt stål år 2020. Outokumpu är den klara marknadsledaren i Europa och stark tvåa i Amerika.

Rostfritt stål förväntas växa med 23 procent mellan 2015–2020. Tillväxten drivs främst av megatrender som urbanisering, mobilitet, ekonomisk tillväxt och befolkningstillväxt samt klimatförändringar. Tack vare sina enastående egenskaper är rostfritt stål ofta det optimala valet för att tackla många av de utmaningar megatrenderna medför.

I december meddelade Outokumpu att företaget kommer att förändra sin affärsområdesstruktur och att Ferrochrome-verksamheten avskiljs från affärsområdet Europe den 1 januari 2018. Ferrokrom är en viktig del av Outokumpus verksamhet. Tillsammans med Kemi-gruvan utgör ferrokromproduktionen en klar konkurrensfördel för företaget. Samtidigt meddelar Outokumpu att det kommer att investera cirka 250 miljoner euro i utbyggnaden av Kemi-gruvan under 2017–2020 för att säkerställa kontinuerlig kromleverans under de kommande årtiondena.

Maciej Gwozdz tillträder som President of Business Area Europe den 1 januari 2018. Han efterträder Outokumpus CEO Roeland Baan, som har lett affärsområdet sedan 2016. Maciej Gwozdz började på Outokumpu 2016 som Executive Vice President för Operations, Europe.

Outokumpu producerar rostfritt stål genom en hållbar produktionskedja och på ett ansvars-tagande sätt. Verksamheten baseras på den cirkulära ekonomin, eftersom det främsta råmaterial är återvunnet stål. Outokumpu siktar på att öka det återvunna innehållet i sitt

rostfria stål till 90 procent år 2020, från det redan högsta innehållet i branschen på cirka 85 procent.

Det årliga hållbarhetspriset från ISSF (International Stainless Steel Forum) tilldelades Outokumpu i Avesta för sitt arbete med att minska de transportrelaterade utsläppen. Utsläppen har minskats med 70 procent tack vare användning av biogas och cirka 80 procent tack vare en elväg. Elvägen, som ligger utanför Sandvik, testas under en två-årsperiod och syftet är att visa att det går att använda tunga fordon utan fossila bränslen.

Outokumpus verksamheter i Sverige utgörs av ett integrerat stålverk i Avesta, ett kallvals-ningsverk i Nyby, ett kvartoplåtsverk och en produktionsenhet för långa produkter i Degerfors samt två servicecenter (ett bandservicecenter i Eskilstuna och ett för plåt i Degerfors). Alla anläggningar i Sverige, med undantag av den för långa produkter, tillhör affärsområdet Europe.

2017 förbättrades säkerhetsresultaten i Sverige såväl som på affärsområdet Europe i allmänhet och frekvensen av totalt registrerade incidenter (TRIFR) i koncernen för helår var tydligt mindre än åtta per år, vilket var årsmålet.

Under 2017 har anläggningarna fokuserat särskilt på att öka effektiviteten, vilket bland annat sker genom att använda Lean Six Sigma-metoder för att minska förluster. Till exempel har man lyckats höja anläggningarnas effektivitet med cirka 3 procent.

Efterfrågan på marknaden 2017 har varit stark, vilket har haft en positiv effekt på verksamheterna, både i Sverige och globalt. För att producera de extra volymer som behövs har Outokumpu ökat antalet skift både i Avesta och Nyby samt anställt 20 respektive 25 personer under förra året för de nya skiften. Den ökade efterfrågan har även inneburit en produktionsökning i Nyby på nästan 30 procent. Utöver specialstål har Nyby även hjälpt andra Outokumpu-enheter med kapacitetsbegränsningar att producera standardstål.

Under sommaren slutförde Outokumpu en investering i färdigställningen av stänger för Degerfors Long Products. Företaget investerar i ny teknik för ugnarna och i en långsvarv på 17 meter såväl som förbättrade stånglagertjänster. Outokumpu kan nu erbjuda tunga rostfria stålstänger i storlekar från 70 till 300 mm med skalad yta. Dessutom säkerställer nya lagertjänster i Degerfors för stångproduktkategorin snabba leveranser inom Europa och även kortare leveranser i Norden.

Ovako

En ny produktionsprocess för stora göt inklusive smedja invigdes under året, en investering på 300 miljoner kronor i Hofors. Investeringen har pågått under de senaste tio åren och ska möta den ökade efterfrågan på allt större ringar för krävande användningsområden, exempelvis vindkraftverk. Genom att satsa på större göt där formatet fördubblas blir det möjligt att producera ringar för kullager med en diameter på över fyra meter och fem tons vikt.

Statsminister Stefan Löfven besökte Ovako i Hofors att diskutera hur man genom samarbete kan skapa rätt förutsättningar för en långsiktigt stark svensk industri. Stora delar av samtalet kom att handla om industrins villkor och vikten av en stark svensk tillverkningsindustri och statsministern uttryckte stor uppskattning för Ovakos arbete med världens mest hållbara och rena stål.

I maj lanserade Ovako M-Steel Calculator ett digitalt verktyg baserat på företagets Steel Navigator-plattform, där kunder guidas till att hitta rätt maskininställningar beroende på stålegenskaper och skärverktyg.

I september introducerade Ovako Hybrid Steel® – en ny och innovativ stålfamilj som utmanar traditionell stålklassificering. Hybrid Steel erbjuder egenskaper från verktygsstål, maråld-ringsstål och rostfritt stål, kombinerat med samma tillverkningsekonomi som konventionellt stål. Stålet kombinerar hög prestanda med möjlighet att hjälpa kunder att minska sina produktionskostnader.

I december publicerade Ovako klimatdeklarationer som redogör för koldioxidavtrycket för företagets produkter, från råmaterial fram till dess att de lämnar företagets produktionsanläggningar. Deklarationerna kan användas på ett kraftfullt sätt av de av Ovakos kunder som själva vill differentiera sina produkter vad gäller koldioxidavtryck.

Höganäs AB

Under 2017 genomförde Höganäs AB ett förvärv och påbörjade ett annat. I början av november köpte Höganäs Metasphere Technology, ett utvecklingsbolag i Luleå, som tagit fram en ny teknik för att atomisera metaller, karbider och keramer vid mycket höga temperaturer. Tekniken är unik och innovativ och kompletterar Höganäs verksamhet.

Strax innan julhelgen stod det klart att Höganäs förvärvar enheten Surface Technology & Ceramic Powders från H.C. Strack-gruppen. Med affären följer de tyska produktionsenheterna i Goslar och Rhina, liksom 360 anställda i ett antal länder. STC:s produkter breddar Höganäs produktportfölj och tillför också betydande förmåga inom produktutveckling och know-how.

2017 var också ett år som gick i hållbarhetens tecken. Höganäs startade ett e-learninginitiativ inom hållbarhet, som alla medarbetare i koncernen ska gå. Alla delar av verksamheten ska införliva hållbarhetsperspektivet i sitt uppdrag och på så sätt bidra till Höganäs hållbarhet. Samtidigt tar företaget koncernövergripande initiativ för att minska vår påverkan på miljö och samhälle, till exempel genom energieffektivisering och övergång till förnybara energislag som solenergi.

I november togs första spadtaget för Probiostål, ett viktigt utvecklingsprojekt för att ersätta fossila bränslen som naturgas och koks i produktionen i Höganäs med förnybar energigas. Höganäs samarbetar med Cortus Energy, som tagit fram en teknik för att förgasa biomassa till just energigas och så kallat grönt koks. Probiostål-anläggningen är den enda i sitt slag i världen och beräknas invigas i juni 2018. I projektet deltar flera andra aktörer inom stålindustrin.

Under året startade Höganäs också ett omfattande byggprojekt. Företagets samtliga utvecklings- och kvalitetslaboratorier ska samlas i en ny byggnad i Höganäs, utrustad med alla moderniteter för att säkra en god arbetsmiljö. Invigning av denna planeras också till halvårsskiftet 2018.

Uddeholm

Det går bra för Uddeholm. Under 2017 och 2018 investerar bolaget drygt en halv miljard kronor i Hagfors. Det byggs en pulveranläggning för att tillverka metallpulver för 3D-printing, värmebehandlingskapaciteten ska ökas med sex nya ugnar i en helautomatiserad byggnad och en tolfte ESR-ugn byggs.

Investeringar

Ny Pulveranläggning – Den nya anläggningen kommer att användas till utveckling och produktion av avancerat och finfördelat pulverstål, AM-stål. För ett år sedan påbörjades företagets satsning inom pulversegmentet med en mindre anläggning och flera rekryteringar. Nu fortsätter man att skriva framgångssagan och har en tydlig målbild för framtiden. Tack vare den nya anläggningen planerar Uddeholm att lansera fem AM-produkter under de kommande fem åren.

Ny Värmebehandlingsanläggning – Med det stora trycket i produktion har det blivit lite av en flaskhals i den befintliga värmebehandlingshallen. Därför investerar Uddeholm 99.7 miljoner. De nya ugnarna kommer att bli helautomatiserade robotceller med sex nya ugnar, som alla kan ta lika mycket material, 25 ton.

Nya ESR-ugnar – ESR är en av Uddeholms spetsprodukter, och allt eftersom att kraven ökar på högre kvalitet på verktygsstål, ökar även trycket på ESR-material. Det högkvalitativa verktygsstålet från Uddeholm är eftertraktat, då det hjälper Uddeholms slutkunder att tjäna mer pengar genom säkrare och bättre produktion. Under 2017 påbörjades byggnationen av en utbyggd ESR-hall, för att skapa plats för ytterligare 3 ugnar och ESR-ugn nr.12 byggs.

Lanseringar

Uddeholm Vanax – Tack vare innovativ och engagerad produktutveckling lanserade Uddeholm en lösning som håller för miljöer där saltvatten utsätter stålet för tuffa påfrestningar och industriprocesser som kräver slitstyrka och hög hållfasthet i kombination med korrosionsmotstånd. För kunden innebär det att driftsintervallen blir längre och produktiviteten ökar – likaså lönsamheten. Lösningen har namnet Uddeholm Vanax.

Uddeholm AM Corrax – Uddeholm kommer att lansera fem AM-produkter under de kommande fem åren. Först ut var Uddeholm AM Corrax, det första AM-pulvret speciellt utvecklat och anpassat för tillverkning av verktygsapplikationer.

En bättre värld

Uddeholm planterar mer än 20 fotbollsplaner skog i Indien tack vare rekordförsäljning för pulverstål. En tävling mellan Uddeholms säljbolag över hela världen gör att Indien blivit 8 745 träd rikare. Det är bästsäljaren inom pulverstål, Uddeholm Vanadis 8, som ligger bakom det globala engagemanget. Trädskampanjen genomfördes i samarbete med WeForest, en internationell och icke-statlig organisation som arbetar med att bromsa den globala uppvärmningen. Tack vare Uddeholms engagemang kan nu organisationen plantera 10,5 hektar ny skog i Indien. De tidigare 8 745 träden innebär en klimatkompensation motsvarande 1.092 ton koldioxidutsläpp vilket motsvarar utsläpp från 232 personbilar under ett år.

Cogent Surahammars Bruk

Marknadsläget för icke-orienterad elektroplåt är oförändrat mycket besvärligt. Det råder stor överkapacitet i världen och importen till EU ökar från år till år, särskilt från länder som Ryssland, Sydkorea och Kina. Prisläget är sådant att Surahammars Bruk generellt sett inte kan konkurrera om större volymer av enklare elektroplåtsorter och producerad volym har minskat kraftigt. Trots detta har det ekonomiska resultatet för Surahammars Bruk förbättrats de senaste åren. Orsaken är en minskning av fasta kostnader genom de personalminskningar som genomfördes för två år sedan, en helt ny organisation och arbetsmetod samt en ytterligare satsning på de mest lönsamma produkterna och kunderna. Den nya organisationen och arbetsmetoden innebär att produktionen har anpassats till en väsentligt mindre volym och hålls igång med betydligt färre operatörer än tidigare. Detta har möjliggjorts

genom en ökad kompetens och flexibilitet hos personalen och har bland annat inneburit att tillverkad volym per operatör i produktionen har ökat kraftigt.

Inriktningen mot nischade och mer svårtillverkade elektroplåtsorter fortsätter. En ny plåtsort med lägre magnetiska förluster, främst avsedd för stora vattenkraftsgeneratorer, har för första gången levererats under 2016. Ett par nya tunna (< 0,35 mm) sorter riktade framförallt mot el- och hybridfordon har introducerats under året. Dessa sorter innebär att fordonens elektriska drivmotorer kan göras mindre och lättare med bibehållen effekt och verkningsgrad. Liknande utvecklingsarbete pågår hos i stort sett alla biltillverkare, men de större volymerna ligger fortfarande några år bort. Därför arbetar Surahammars Bruk också med att utveckla andra produkter än elektroplåt som passar företagets kompetens och utrustning, till exempel plåt ner till 0,10 mm tjocklek.

Ett par mindre investeringar har genomförts under året. Ett nytt stofffilter har installerats enligt villkor i företagets nya miljötillstånd och rengöringen av kallvalsade band före slutglödningen har förbättrats.

Fagersta Stainless AB

Fagersta Stainless tillverkar rostfri valstråd och dragen tråd. Kunderna utgörs till största delen av tråddragerier samt tillverkare av svetsprodukter, fästelement och fjädrar. Produkterna levereras till samtliga världsdelar.

Fagersta Stainless har genom en fortsatt fokusering mot specialprodukter och hög aktivitet på utomeuropeiska marknader skapat en långsiktigt stabil resultatnivå med god marginal. En mycket stark orderingång under året har resulterat i en ökad produktion som hanterats genom produktivitetsoökningar och till viss del resursförstärkning. Sammantaget förutses en intressant utveckling också för 2018.

Den fokusering på säkerhet som inleddes 2016 har gett positiva effekter med en minskad LTI-frekvens av ca 40 procent under 2017. Denna satsning på säkerhet kommer att fortsätta och förväntas också framöver reducera antalet olycksfall och allvarliga tillbud ytterligare.

Under året har Fagersta Stainless genomfört ett flertal mindre investeringar med inriktning på främst säkerhet, marknadsutveckling och driftsäkerhet:

- Under hösten byttes sista delen av gammal elektrisk drivutrustning för valsverkets mellansträcka.
- En ny linje för färdigställning av grövre dragen tråd har installerats för att möjliggöra volymökningar mot nya marknader.
- Ett flertal moderniseringar av infrastrukturen har genomförts under året för att säkerställa driftsäkerheten. Här kan nämnas gasoldistribution, industrivattenledningar och uppgradering av befintliga övervakningssystem.

Scana Steel

2017 var ett år av återhämtning från det mycket utmanande 2016 med en svag marknad, nedskärningar och omstruktureringar. Mot slutet av året inträffade ett antal så kallade LTI:er (Lost Time Injury) vilket gjorde att Scana inte nådde sitt säkerhetsmål.

Den totala efterfrågan ökade markant och orderingång och orderbok gick upp 50 procent medan leveranserna ökade med 23 procent. Inom kundsegmentet är efterfrågan stark inom

"Marint" och "Stål" (verktygsstål). Segmenten "Energi" och "Industri" visar tecken på återhämtning och ökande efterfrågan medan "Olja och Gas" fortsatt är svagt.

Investeringsmässigt har Scana byggt om en axelsvarv för ökad kapabilitet och avlastning av en trång sektor. I övrigt har Scana enbart utfört planerat underhåll. Under juli förvärvades Scana Booforges värmebehandlingsenhet med fem anställda. Under året etablerades även en ny produktionsrutt tillsammans med Outokumpu Stainless LP där bolagen producerar och säljer valsad stång i specialstålsorter (kolstål). Som alla ståltillverkare drabbas även Scana Steel av turbulensen och den extremt stora prisuppgången av grafitelektroder vilket också försvårar genomförande av basprisökningar.

Suzuki Garphyttan

Bilförsäljningen har fortsatt att utvecklas positivt under 2017, främst i Europa och Kina, medan Nordamerika har stabiliserats på en hög nivå.

Suzuki Garphyttan har kunnat öka försäljningen med drygt 10 procent och 2017 har blivit ytterligare ett rekordår. Alla produktionsenheter har producerat på fullt kapacitetsutnyttjande och ett flertal flaskhalsinvesteringar har gjorts under året för att kunna öka takten ytterligare.

I april har så den nya greenfield anläggningen i San José Iturbide i Mexiko tagits i bruk och under året har processen med att få kundgodkännande för den nya anläggningen pågått. Från kvartal 4 har serieleveranser varit igång. Beslut har redan tagits att investera i ytterligare kapacitet i den nya Mexiko-fabriken för att kunna möta den starka efterfrågan.

Efter tio år som VD för Suzuki Garphyttan kommer Jan Pieters i maj 2018 att lämna företaget. Ad Raatgeep med en lång karriär i Sandvik Materials Technology kommer att ta över ansvaret från och med juni detta år.

Steeltec Boxholm

Den långsiktiga utvecklingen av stålförbrukningen i Skandinavien har medfört att Steeltec-gruppen har fattat beslut om att förändra sina verksamheter för att säkra sin konkurrenskraft på längre sikt. Det medför att produktionen av blankdragen stång vid Steeltec Boxholm flyttar till andra verksamheter inom Steeltecgruppen i Europa. Steeltec i Skandinavien samlar sina aktiviteter i ett gemensamt distributionslager, vilket kommer att anläggas i de befintliga lokalerna i Boxholm. Produktprogrammet inom det blankdragna området kommer att vara det samma som idag, dessutom tillkommer nya produkter till inom området valsad stång, som i dag endast finns på lagret i Danmark.

Under 2017 sker vissa investeringar i verksamheten i Boxholm, dels ska infrastrukturen moderniseras för att säkerställa snabba leveranser till kunder i hela Skandinavien, och dels kommer ett större antal sågar som klarar kapning upp till 530 mm i diameter att tas i drift.